

หมวด 4 การจัดการของเสีย

4.1 การจัดการของเสีย

4.1.1 มีการดำเนินงานตามแนวทางการคัดแยก รวบรวม และกำจัดขยะอย่างเหมาะสม โดยเบื้องต้นมุ่งเน้นกิจกรรมที่สามารถดำเนินการนำร่อง และให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมกับโครงการ Green office แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

4.1.1 (1) มีการคัดแยกขยะตามประเภทขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมภายในอาคารบุญรอดศุภออุดมฤกษ์ และพื้นที่เชื่อมโยงด้านการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอน ด้วยการจัดวางถังขยะตามพื้นที่ทำงานต่างๆ อย่างเหมาะสม ได้ทำการสำรวจประเภทของขยะ ปริมาณขยะ และพฤติกรรมของบุคลากรและผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาวางแผนในการจัดทำถังขยะเพื่อมารองรับขยะแต่ละประเภท พื้นที่ทำงานบุคลากรจัดวางถังขยะจำนวน 3 ถัง ได้แก่ ถังขยะรีไซเคิล และถังขยะทั่วไป ส่วนขยะอินทรีย์ขึ้นอยู่กับรายการกิจกรรม/โครงการ

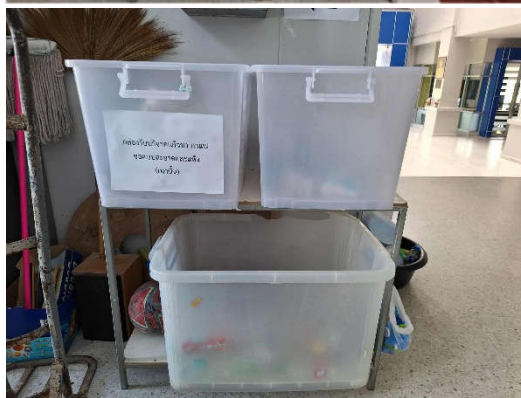
พื้นที่สำหรับรับประทานอาหารของบุคลากร จำนวน 2 จุด จัดวางถังขยะจำนวน 3 ถัง ได้แก่ ถังขยะรีไซเคิล ถังขยะทั่วไป ถังขยะประเภทกระดาษ/หนังสือ และถังขยะอินทรีย์

4.1.1 (2) มีการติดป้ายบ่งชี้ประเภทขยะอย่างถูกต้องและชัดเจนทุกถัง ป้ายบ่งชี้ขยะแต่ละประเภทของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้คำนึงถึงความเข้าใจง่ายของผู้ทิ้งและเป็นไปตามหลักสากล ดังนี้

1) ถังขยะสีเขียวสำหรับขยะทั่วไป เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม พลาสติกห่อลูกอม ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์เปื้อนอาหาร ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุเครื่องอุปโภคด้วยวิธีรีดความร้อน ไม่เสียบลูกชิ้น หลอดกาแฟ กระดาษชำระ ถ้วยใส่มาล่า ช้อนพลาสติก กรวยน้ำดื่ม แก้วกาแฟร้อน เป็นต้น

2) ถังขยะสีเหลืองสำหรับ ขยะรีไซเคิล เช่น ขวดแก้ว ครอบเครื่องดื่ม ขวดพลาสติก เป็นต้น

3) ถังขยะสีน้ำเงินสำหรับใส่ขยะประเภท กระดาษ/หนังสือ เป็นต้น

4.1.1 (3) มีจุดพักขยะที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ โดยจะต้องมีพื้นที่รองรับขยะแต่ละประเภทจากข้อ (1) อย่างเพียงพอ

4.1.1 (4) มีการทิ้งขยะถูกต้อง

4.1.1 (5) มีการส่งขยะให้ อบท. หรือผู้รับจ้างที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย มาทำหน้าที่จัดเก็บขยะตามจุดรวบรวมขยะสัปดาห์ละ 5 วัน โดยในแต่ละวันกำหนดให้เข้าดำเนินการตั้งแต่เวลา 05.30 น. และกำหนดให้แล้วเสร็จภายในเวลา 08.00 น .

4.1.1 (6) มีการติดตาม ตรวจสอบการกำจัดขยะของผู้รับจ้างให้มีการจัดการอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ

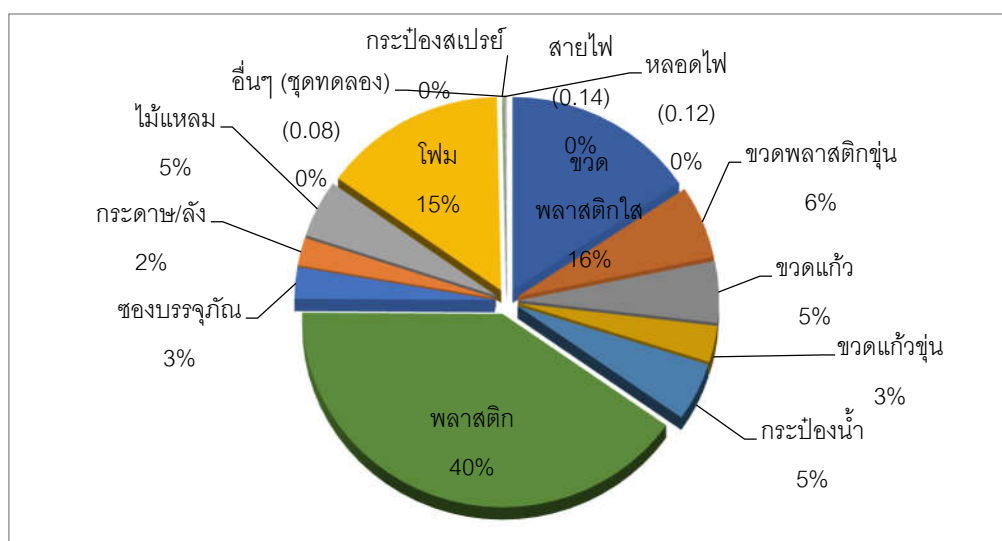
4.1.1 (6) การสำรวจปริมาณขยะทั่วไป ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

จากการสำรวจปริมาณขยะทั่วไปโดยการคัดแยกปริมาณขยะ (กิโลกรัม) จำนวน 4 จุด ผลการสำรวจ พบว่า

สัปดาห์ที่	น้ำหนักขยะรวม/สัปดาห์ (ก.ก.)	น้ำหนักขยะรวม/คน/วัน (ก.ก.)
1	43.202	0.010
2	16.41	0.004
3	24.742	0.006
4	8.374	0.002

ภาพ สรุปปริมาณขยะทั่วไปภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

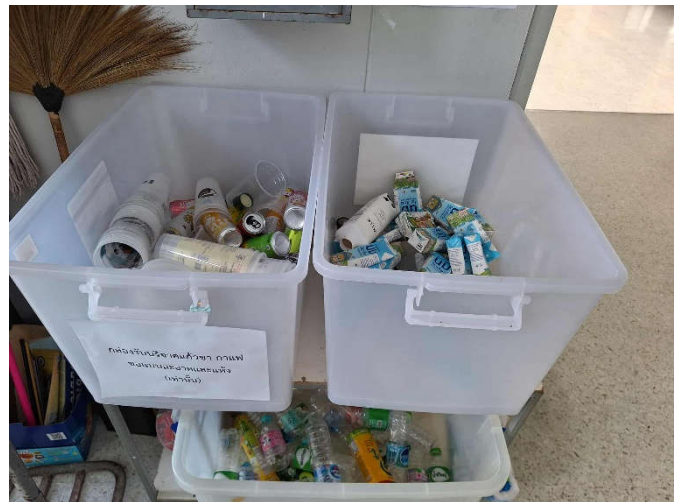
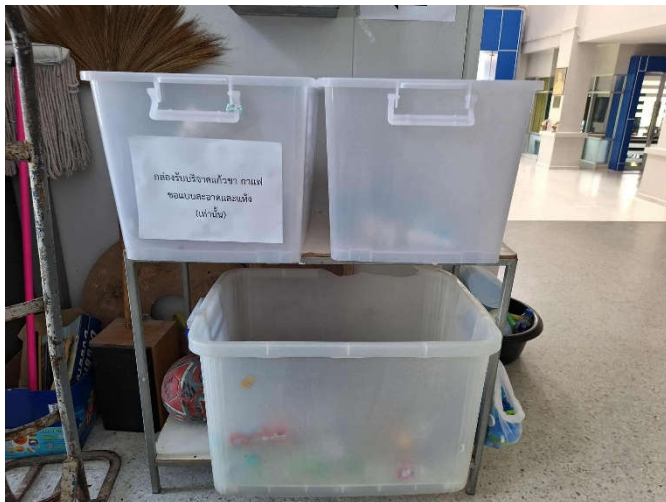
ส่วนผลการศึกษาหากจำแนกเป็นประเภทขยะ โดยมีรายละเอียดดังภาพ

ภาพ สรุปประเภทขยะทั่วไปภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

4.1.2 การนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์หรือนำกลับมาใช้ใหม่ ส่งผลให้ขยะที่จะส่งไปกำจัดมีปริมาณน้อยลง

4.1.2 (1) มีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้ร่วมมือกับ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดกิจกรรม “ขยะแลกบุญ” รับบริจาค “ขยะพลาสติก” โดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรจะทำหน้าที่รวบรวมขยะพลาสติกจากบุคลากร เพื่อนำไปมอบให้กับ หน่วยงานรับบริจคนำไปทำบล็อกปูพื้นถนนสีเขียว โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนำไปบริจาคตามโรงเรียน วัด บวร อุทยานแห่งชาติ และพื้นที่สาธารณะประโยชน์ทั่วประเทศ นอกจากนี้ได้รับความร่วมมือกับชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอสะเม็ม ในการเป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมของนักศึกษาและมีการจัดการอย่างครบวงจร ได้แก่ บ้านสวนภูวรินทร์ บ้านสวนอุทัยบุญเลี้ยง เป็นต้น เพื่อนำขยะอินทรีย์ไปจัดการในรูปแบบปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่กลับกองวิศวกรรมแม่โจ้ 1 ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการกระตุ้นให้เกิดโครงการของนักศึกษาร่วมกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานภาคีเครือข่าย จนได้รับรางวัล Children and Youth ระดับเงิน จากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2568

4.1.2 (2) มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะแต่ละประเภทในกิจกรรมที่เข้าร่วมโครงการ Green office รวมถึงการขยายผลสู่ชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอสะเม็ม พร้อมมีการชดเชยค่าการปลดปล่อยคาร์บอนจากการดำเนินกิจกรรมครั้งนั้นผ่านแอฟริเคชั่นของ องค์การบริการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ

ตัวอย่างห้องปฏิบัติการทางสังคมและโครงการที่เข้าร่วมโครงการ

บ้านสวนภูวรินทร์ : ห้องปฏิบัติการทางสังคมมีชีวิตที่สร้างคุณค่าด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่สำคัญช่วยลดภาระมหาวิทยาลัยฯ และลดภาระรัฐในการก่อสร้าง บำรุงรักษา จ้างพนักงานประจำดูแล จ่ายค่าไฟ ฯลฯ วงรอบบทปฏิบัติการที่ดำเนินการผ่านรายวิชาหลักการท่องเที่ยวและบริการและรายวิชาจิตวิทยาบริการ ซึ่งปลายทางส่วนหนึ่งของกิจกรรมต่างๆ ย่อมสร้างร่องรอยผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาบ้านสวนภูวรินทร์จึงร่วมชดเชยและจัดการขยะอินทรีย์ตามแนวทางเรา

ลิงค์ : https://youtu.be/87ngRE08y5Y?si=M_3qZ9jCOjB6qEz1

หมายเหตุ: workshop อาหารและเครื่องดื่ม มีการปล่อยคาร์บอนฟุตพริ้นท์จากกิจกรรมนี้ที่ 49.2 กิโลคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ต่อคนจะอยู่ที่ 4.9 กิโลคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ดังนั้นกิจกรรมนี้จึงชดเชยคาร์บอนอยู่ที่ 1 ตัน เป็นเงินจำนวน 200 บาท

โดยปริมาณขยะ : ขยะทั่วไป 0.5 กก. ขยะรีไซเคิล 0.5 กก. ขยะอินทรีย์ 3 กก.

ลิงค์ : <https://www.facebook.com/share/p/16VhmHC1HT/>

โครงการพัฒนาระดับบุคลากรชุมชนด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อเป็นมัคคุเทศก์

โดย อ.ดร.วีรภรณ์ โตศิริ ยังประโยชน์ให้ 1) ส่งเสริมและยกระดับคนเล็กคนน้อยในชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 2) สร้างคุณค่าใหม่บนฐานทุนเดิมที่ไม่อ้างความขาดแคลนและมองเห็นเป้าหมายชัด 3) ผนวกเรื่องยิ่งใหญ่จากโครงการเล็กๆ นั้น ด้วยแรงผลักดันและความร่วมมือระหว่างสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพรและมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ร่วมจัดพิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ครั้งสำคัญกับ 13 องค์กรภาคีเครือข่าย ณ ห้องประชุมใหญ่อาคารบุญรอดศุภออุดมฤกษ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เกิดความยั่งยืนแก่ชุมชนและสมาชิก รวมถึงร่วมกันพัฒนาส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ บริการ และเส้นทางการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร

ลิงค์ : <https://www.facebook.com/share/p/1AUBtsprRd/>

4.2 การจัดการน้ำเสีย

4.2.1 การจัดการน้ำเสียจะต้องอยู่ในมาตรฐานกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยมีแนวทางร่วมกับสาขาการท่องเที่ยวและบริการในการบูรณาการกับรายวิชาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพน้ำสู่ นักศึกษา ควบคู่กับการปฏิบัติการจริง ดังนี้

4.2.1 (1) การสำรวจคุณภาพน้ำ ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

จากการสำรวจคุณภาพน้ำ โดยเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ เป็นเวลา 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า เวลา 10:00 – 11:30 น. และช่วงบ่าย เวลา 15:00 – 16:30 น. บริเวณพื้นที่ศึกษา 5 จุด ประกอบด้วย ด้านข้างอาคารบุญรอด หน้าอาคารบุญรอด อาคารควบอย บ้านดินพอเพียงและป่าสามอย่างประโยชน์สื้ออย่าง และป้อมยาม ทั้งนี้กำหนดตัวชี้คุณภาพน้ำ จำนวน 5 ปัจจัย คือ 1) PH 2) อุณหภูมิ 3) ความโปร่งใส 4) สี และ 5) กลิ่น ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพน้ำส่วนใหญ่ภายในมหาวิทยาลัยฯ อยู่ในเกณฑ์ ปกติ มีเพียงค่าความโปร่งใสบริเวณป้อมยามที่ค่าต่ำกว่าเกณฑ์

4.2 (1) โดยหากมีสิ่งผิดปกติจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยทันที

ตัวชี้วัด	ภาพรวมของคุณภาพน้ำ				
	ข้างอาคารบุญรอด	หน้าอาคารบุญรอด	อาคารควบอย	บ้านดิน	ป้อมยาม
1. pH	7.54 (ปกติ)	6.8 (ปกติ)	6.8 (ปกติ)	7.1 (ปกติ)	7.3 (ปกติ)
2. อุณหภูมิ	30.75 (ปกติ)	28.25 (ปกติ)	29.37 (ปกติ)	31 (ปกติ)	29 (ปกติ)
3. ความโปร่งใส	60 (ปกติ)	71.25 (ปกติ)	73.25 (ปกติ)	66.25 (ปกติ)	13.75 (เสื่อมโทรม)
4. สี	สีเขียวอ่อน มีความใส	สีเขียวอ่อน มีความใส	สีเขียวอ่อน มีความใส	สีน้ำตาลของดิน	สีเขียวมีฟอง
5. กลิ่น	มีกลิ่นพืช	มีกลิ่นพืช	มีกลิ่นพืช	มีกลิ่นดินและพืช	มีกลิ่นของเสีย

ภาพที่ 11 สรุปคุณภาพน้ำภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

